

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.12.2022
SWD(2022) 419 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

[\[...\]](#)

Följedokument till

Meddelande från kommissionen
Kommissionens förordning

**Riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i
landsbygdsområden**

och

**Kommissionens förordning genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och
skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre
marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens
funktionssätt**

{ C(2022) 9120 final } - { C(2022) 9131 final } - { SEC(2022) 442 final } -
{ SWD(2022) 418 final }

Sammanfattning
Konsekvensbedömning av översynen av reglerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden
A. Behov av åtgärder
Vad är problemet och varför är det ett problem på EU-nivå?
<p>Reglerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden består av en sektorsspecifik gruppundantagsförordning, nedan kallad <i>gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn</i>, och riktlinjerna. I översynen av dessa har följande problemområden identifierats: i) det finns en risk för att målen för den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna given inte kan uppnås fullt ut med de nuvarande reglerna, ii) reglerna lämpar sig inte för den föränderliga situationen, iii) det uppstår onödiga administrativa kostnader, både för medlemsstaternas myndigheter och för kommissionen, och iv) individuella stöd som beviljas är inte tillräckligt genomskinliga och överensstämmer inte med de övergripande reglerna för statligt stöd. Reglerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden gäller i hela EU.</p>
Vad vill man uppnå?
<p>Det allmänna målet är att ha regler för statligt stöd inom sektorerna jordbruk, skogsbruk och landsbygdsområden, som till lägre administrativa kostnader bidrar till att målen för den gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna given uppnås utan att konkurrensen snedvrids på ett otillbörligt sätt. För översynen har därför tre specifika mål ställts upp, nämligen att i) säkerställa ändamålsenligheten hos reglerna för statligt stöd, genom att anpassa dem till övergripande bestämmelser samt sörja för rättssäkerhet och tillräckliga skyddsåtgärder för konkurrensen, ii) säkerställa förenlighet med målen för den gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna given, och iii) åstadkomma administrativ förenkling.</p>
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå (subsidiaritetsprincipen)?
<p>Subsidiaritetsprincipen är inte tillämplig, eftersom kommissionen har exklusiv behörighet i fråga om förenlighet med reglerna om statligt stöd.</p>
B. Lösningar
Vilka alternativ finns för att nå målen? Finns det något rekommenderat alternativ? Om inte, varför?
<p>I rapporten från konsekvensbedömningen anges två politiska alternativ:</p> <p>1) Alternativ 1: Anpassning till den framtida rättsliga ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, anpassning till djurhälsolagstiftningen, sänkning av tröskelvärdena för offentliggörande, anpassning till övergripande bestämmelser om statligt stöd, förenkling och en "lätt" utvidgning av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn.</p> <p>Förutom en närmare anpassning till den nya rättsliga ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken skulle detta alternativ innebära ett införande i riktlinjerna av en förenklad metod för åtgärder som medfinansieras inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (den så kallade klausulen för presumtion om förenlighet). Enligt alternativ 1 skulle tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn utvidgas till att omfatta alla skogsbruksåtgärder, oavsett om de medfinansieras inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken eller inte, och stöd för ersättning av skador orsakade av skyddade djur. Förfarandekraven i gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn skulle anpassas till kraven i den allmänna gruppundantagsförordningen. Tröskelvärdet för offentliggörande av individuella stöd skulle sänkas från nuvarande 500 000 euro till 100 000 euro (i linje med nyligen antagen övergripande</p>

lagstiftning om statligt stöd), och i sektorn för primär jordbruksproduktion från nuvarande 60 000 euro till 10 000 euro. Reglerna för statligt stöd skulle anpassas till EU:s gällande djurhälsolagstiftning. Enligt alternativ 1 skulle det införas en möjlighet att använda förenklade kostnadsalternativ även i riktlinjerna. Dessutom skulle det för små kommuner införas ett undantag från villkoret att lägga fram ett kontrafaktiskt scenario.

2) Alternativ 2: Alternativ 1 plus ytterligare ändringar för att uppnå målen i den gröna given plus en full utvidgning av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn.

I alternativ 2 skulle dessutom de högsta stödbeloppen för åtaganden till förmån för miljö, klimat och djurskydd ersättas i riktlinjerna med högsta stödnivåer för merkostnader och inkomstbortfall. En möjlighet att tillämpa resultatbaserade strategier, såsom ordningar för kolinlagrande jordbruk, skulle införas. När det gäller skador som jordbrukare vållas av vilda djur skulle omfattningen av stödberättigande kostnader utökas. Stöd i samband med skador orsakade av invasiva främmande arter skulle tas med. Det skulle bli möjligt att ge större incitament till stöd som rör skogens ekosystemtjänster. Alternativ 2 skulle dessutom omfatta stöd för återställande och bevarande av livsmiljöer för växter och svampar inom skogsbrukssektorn. När det gäller gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn skulle dess tillämpningsområde enligt alternativ 2 utvidgas till att omfatta alla åtgärder med förenklingspotential (där kommissionen har gedigen erfarenhet av handläggning av ärenden), vilka motsvarar närmare 50 % av alla åtgärder som för närvarande måste anmälas.

För båda alternativen undersöks också två delalternativ.

Delalternativen 1a och 2a: sänkning av tröskelvärdena för offentliggörande endast för verksamhet utanför primär jordbruksproduktion.

Delalternativen 1b och 2b: sänkning av förlusttröskelvärdet för allvarliga klimathändelser till 20 %.

Det rekommenderade alternativet är alternativ 2, eftersom det har erhållit högsta sammanlagda resultat inom alla kategorier (ändamålsenligheten hos reglerna för statligt stöd, förenlighet med den nya gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna given, administrativ förenkling för medlemsstaternas myndigheter och kommissionens avdelningar och inverkan på SMF).

Vad anser de berörda parterna? Vem stöder vilka alternativ?

Medlemsstaternas myndigheter, som kommer att påverkas mest av de föreslagna politiska alternativen, uttryckte sin oro över den ytterligare administrativa börda som kan förväntas till följd av den föreslagna sänkningen av tröskelvärdena för offentliggörande (som ingår i alla alternativ, men i mindre utsträckning i delalternativen 1a och 2a). Samtidigt välkomnade de den planerade utvidgningen av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn (enligt alternativen 1, 1a och 1b och, i större utsträckning, enligt alternativen 2, 2a och 2b) och den presumtion om förenlighet som ingår i alla alternativ. Fit for Future-plattformen (som också företräder SMF-nätverket) förespråkade en närmare anpassning av reglerna för statligt stöd till den gröna politiken (som finns med i alla alternativ, men mest uttalat i alternativen 2 och 2a) och efterlyste samtidigt en anpassning av förlusttröskeln för allvarliga klimathändelser till förordningen om den gemensamma jordbrukspolitiken (delalternativen 1b och 2b skulle tillmötesgå detta önskemål).

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet?

Det rekommenderade alternativet skulle öka insynen i kontrollen av statligt stöd och skulle anpassa gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn och riktlinjerna till övergripande bestämmelser om statligt stöd. Detta skulle i sin tur öka ändamålsenligheten hos reglerna för statligt stöd inom jordbruks- och

skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden. Det rekommenderade alternativet skulle på ett bättre sätt bidra till att uppnå målen för den nya gemensamma jordbrukspolitiken och den gröna given. Det skulle medföra betydande administrativa förenklingar, särskilt för medlemsstaternas myndigheter och för kommissionens avdelningar.

Vad är kostnaderna för det rekommenderade alternativet?

Det rekommenderade alternativet skulle leda till högre administrativa kostnader för medlemsstaternas myndigheter för att uppfylla de nya kraven på insyn. Dessa kostnader kommer dock klart att uppvägas av de förväntade fördelarna med utvidgningen av gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn, införandet av klausulen för presumtion om förenlighet i riktlinjerna och andra förenklingsåtgärder som ingår i det rekommenderade alternativet.

Vilka är konsekvenserna för mikroföretag samt små och medelstora företag?

Det rekommenderade alternativet skulle ha en positiv inverkan på mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF). Snabbare förfaranden för statligt stöd innebär snabbare tillgång till stöd. Detta är särskilt relevant för företag i SMF-kategorin, vilkas tillgång till finansiering ofta är begränsad. SMF kommer i högre grad att gynnas av den planerade utvidgningen av tillämpningsområdet för gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn än stora företag, eftersom många av de åtgärder som ingår i den är begränsade till SMF.

Proportionalitet?

De föreslagna alternativen är proportionerliga, eftersom de inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som fastställs i detta initiativ.

D. Uppföljning

Hur kommer effekterna att övervakas och utvärderas?

Den nya gruppundantagsförordningen för jordbrukssektorn kommer att löpa ut 2029, vilket innebär att en utvärdering av denna (och även av riktlinjerna) kommer att genomföras före utgången av 2028. Den ökade insynen enligt det rekommenderade alternativet väntas få en positiv inverkan på kontrollen av statligt stöd och förbättra tillgången till uppgifter i fråga om enskilda stödmottagare. Det bör dessutom vara möjligt att samla in uppgifter för en framtida utvärdering genom kommissionens årliga övervakning i efterhand, som bygger på ett urval av befintliga stödordningar. Kommissionen har dessutom möjlighet att kräva en efterhandsutvärdering av statliga stödordningar med hög risk för potentiell snedvridning av konkurrensen. Resultattavlan för statligt stöd, som ger information om den övergripande situationen för statligt stöd i varje medlemsstat, är ett annat viktigt verktyg för kommissionens övervakning och utvärdering.